

MRF 2025.141

Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse af 14. august 2025, j.nr. 22/04924

Ophævet og hjemvist VVM-screening og udledningstilladelse efter miljøbeskyttelseslovens § 28, stk. 1, for tag- og overfladevand fra eksisterende regnvandsbassin for Nyt Aalborg Universitetshospital til vandløbet Landbækken, hvis tilstand ikke opfyldte målet om god økologisk og kemisk tilstand, da screeningsafgørelsen efter indsatsbekendtgørelsens § 8, stk. 3, skulle have inddraget hensynet til vandområdets relative kvalitet, og der for udledningstilladelsen manglede en vurdering af, om der skulle stilles strengere vilkår for at opnå miljømålet for Landbækken.

Aalborg Kommune meddelte i marts 2022 tilladelse efter miljøbeskyttelseslovens § 28, stk. 1, til udledning af tag- og overfladevand fra Nyt Aalborg Universitetshospital via eksisterende regnvandsbassin til det offentlige vandløb Landbækken, der er målsat efter miljømålsbekendtgørelsen til god økologisk og kemisk tilstand. Tilladelsen var meddelt med vilkår om, at udledningen ikke måtte hindre opfyldelse af målsætningen for vandområdet, samt at regnvandsbassinet skulle udformes som bassin med permanent vådvolumen i overensstemmelse med ”Faktablad om dimensionering af våde regnvandsbassiner”, Aalborg Universitet, 2012, hvor faktabladet blev vurderet at udgøre Best Available Techniques (BAT). Endvidere traf Aalborg Kommune efter miljøvurderingslovens § 21 screeningsafgørelse om, at projektet under hensyn til indholdet af en tidligere miljøvurdering af det samlede projekt for nyt universitetshospital kunne gennemføres uden en VVM-procedure efter § 25. Afgørelsen blev påklaget af N som bredejer til Landbækken. N gjorde bl.a. gældende, at der manglede en vurdering efter indsatsbekendtgørelsen af, om udledningen kunne forhindre opfyldelse af målsætningen for Landbækken, og at der ikke var foretaget en egentlig konkret screening af projektet i forhold til miljøvurderingsloven. Miljø- og Fødevareklagenævnet (formanden) konstaterede, at projektet udgjorde ændringer af udledningen fra et eksisterende regnvandsbassin, hvorfor projektet er omfattet af miljøvurderingslovens bilag 2, punkt 13a, om screening af ændringer eller udvidelser af projekter omfattet af bilag 1 eller bilag 2, som allerede er godkendt eller udført. For screeningsafgørelsen bemærkede nævnet, at efter vandrammedirektivets art. 4(1)(a)(i), skal medlemsstaterne iværksætte de nødvendige

foranstaltninger med henblik på at forebygge forringelse af tilstanden for overfladevandområder, og at myndighederne efter indsatsbekendtgørelsens § 8, stk. 3, er afskåret fra at træffe afgørelse, der indebærer en forringelse af et overfladevandområde, hvor miljømålet ikke er opfyldt. Nævnet konstaterede, at der ikke forelå målopfyldelse vedrørende Landbækken. Kommunens screeningsafgørelse led derfor af en væsentlig retlig mangel ved, at der for afgørelsen ikke var inddraget et hensyn til naturressourcens relative kvalitet for et område, hvor miljømålene ikke er opfyldt. Vedrørende tilladelsen efter miljøbeskyttelseslovens § 28, stk. 1, konstaterede nævnet, at det med afgørelsen var lagt til grund, at regnvandsbassinet ved at være udformet i overensstemmelse med Faktablad om dimensionering af våde regnvandsbassiner”, Aalborg Universitet, 2012, ville udgøre BAT. Med henvisning til indsatsbekendtgørelsens § 8, stk. 3, bemærkede nævnet, at der imidlertid ikke med afgørelsen var foretaget en konkret vurdering af, hvorvidt det måtte være nødvendigt at stille vilkår udover BAT med henblik på at sikre, at udledningen ikke ville hindre opfyldelse af fastlagte miljømål for Landbækken. På den baggrund ophævede Miljø- og Fødevareklagenævnet de to afgørelser og hjemviste sagen til fornyet behandling. For en fornyet behandling bemærkede nævnet, at det af VVM-redegørelsen for det samlede projekt for nyt universitetshospital fremgik, at der inden for projektområdet kunne være egnede yngle- og rasteområder for arter omfattet af habitatdirektivets bilag IV, og en fornyet sagsbehandling derved skulle inddrage en vurdering efter habitatbekendtgørelsens § 10, stk. 1, af, om projektet kunne beskadige området eller arten.

Kommentar: Afgørelsen understreger, at udledningstilladelser efter miljøbeskyttelseslovens § 28, stk. 1, er omfattet af miljøvurderingslovens § 21 om VVM-screening, og hvor recipienten (vandløbet) er omfattet af vandplanlovens miljømål og indsatsprogram, er det ikke tilstrækkeligt at opfylde BAT-

*krav for udledningen, hvis vandløbet ikke opfylder de i medfør af vandrammedirektivet fastsatte miljømål for det pågældende vandløb. I forhold til miljøvurderingsloven er afgørelsen på linje med EU-Domstolens dom i sag C-535/18 (**MRF 2020.5**), men der savnes en bemærkning fra nævnet om, at det af kommunens VVM-screeningsafgørelse fremgår, at kommunen har baseret afgørelsen på en række vilkår for udledningen i tilladelsen efter miljøbeskyttelseslovens § 28, stk. 1, hvilket efter praksis i sig selv kan begrunde en tilladelse efter miljøvurderingslovens § 25, hvis vilkåret er nødvendige for at undgå væsentlig miljøpåvirkning. I forhold til miljøbeskyttelseslovens § 28, stk. 1, er afgørelsen er på linje med bl.a. **MRF 2023.78 Mfk**, **MRF 2024.271 Mfk** og **MRF 2024.303 Mfk**.*



Ophævelse og hjemvisning i sag om ikke miljøvurderingspligt for udledning af overfladevand i Aalborg Kommune - Ophævelse og hjemvisning i sag om tilladelse til udledning af overfladevand til Landbækken via regnvandsbassin i Aalborg Kommune

Sag: 22/04924

Dato: 14. august 2025

Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse efter miljøvurderingslovens[1] § 21, jf. § 49, stk. 1 og miljøbeskyttelseslovens[2] § 28, stk. 1, jf. § 91, stk. 1.

Miljø- og Fødevareklagenævnet ophæver Aalborg Kommunes afgørelse af 11. marts 2022 om, at udledning af overfladevand fra Nyt Aalborg Universitetshospital til Landbækken via regnvandsbassin på matr.nr. [Matrikelnummer1], på [Adresse1], ikke er omfattet af krav om miljøvurdering og § 25-tilladelse, og hjemviser sagen til fornyet behandling i Aalborg Kommune.

Miljø- og Fødevareklagenævnet ophæver desuden Aalborg Kommunes afgørelse af 11. marts 2022 om tilladelse til udledning af overfladevand fra Nyt Aalborg Universitetshospital til Landbækken via regnvandsbassin på matr.nr. [Matrikelnummer1], på [Adresse1], og hjemviser sagen til fornyet behandling i Aalborg Kommune.

Det indbetalte klagegebyr tilbagebetales.

Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 17, stk. 1, i lov om Miljø- og

Fødevareklagenævnet^[3] og gebyrbekendtgørelsens § 2, stk. 6.^[4] Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. miljøvurderingslovens § 54, stk. 1, og miljøbeskyttelseslovens § 101, stk. 1.

Afgørelsen er truffet af formanden på nævnets vegne, jf. § 8 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

1. Klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet

Afgørelsen er den 7. april 2022 påklaget til Miljø- og Fødevareklagenævnet af en omboende, der er repræsenteret ved advokat.

Klager har den 18. maj og den 13. juni 2022 fremsendt supplerende bemærkninger til klagen.

Klager har navnlig anført, at

- der skal stilles mere konkrete vilkår for at sikre, at bassin 1 ikke giver anledning til forhøjet grundvandsstand på klagers ejendom,
- der skal stilles vilkår, som sikrer, at klagers arealer kan afvandes mod øst uanset etablering af bassin 1,
- udledning via grøften forudsætter medbenyttertiladelse, hvilket der ikke bør meddeles,
- der mangler en vurdering af udledningens betydning for de hydrauliske forhold i grøften og risikoen for oversvømmelse af de tilstødende marker,
- udledningstilladelsen er i strid med indsatsbekendtgørelsens § 8, stk. 3,^[5]
- der ikke er gennemført en egentlig screeningsafgørelse, men at der kun er henvist til den VVM-proces, der tidligere har været for hospitalet.

Klagepunkterne er nærmere uddybet i afsnit 2.4.

2. Sagens oplysninger

2.1 Sagens forhistorie

I forbindelse med ansøgning om VVM-tilladelse til etablering af 1. etape af Nyt Aalborg Universitetshospital og miljøvurdering af forslag til lokalplan nr. 4-4-109,

Nyt Aalborg Universitetshospital, Universitetsområdet, og forslag til kommuneplantillæg H.024 til Aalborg Kommunes Kommuneplan 2009 blev der udarbejdet en samlet VVM-redegørelse og miljørapport, dateret april 2013 (herefter VVM-redegørelsen).

Om overfladevand og vandmiljø fremgik det bl.a. af VVM-redegørelsen, at:

"Fra området skal der afledes overfladevand fra tagflader, veje og befæstede arealer. Vandet afledes gennem et større system af opsamlingstrug, lavninger og søer og vil fortrinsvis blive afledt ved lokal nedsivning i grøfter og kanaler. Eventuelt overløb herfra ledes til regnvandsbassiner i områdets nordlige del. Til disse bassiner ledes desuden afstrømmet vand fra veje og p-pladser med tæt belægning. Afløb fra bassinerne vil blive tilledt Landbækken via en privat regnvandskloak. Af hensyn til Landbækken skal vandet inden afledning forsinkes til maksimalt 1 l/sek/ha, og overfladevand skal inden udløb renses svarende til det, der kan opnås i et åbent vådt bassin med dykket afløb."

Det fremgik desuden af VVM-redegørelsens afsnit 2.5, at der ikke var gennemført en detailprojektering af regnvandsbassinerne, herunder risikovurdering for en 100-års regnhændelse.

Af VVM-redegørelsens afsnit 8 fremgik:

"Vand, der efter nedbør eller tøbrud afstrømmer fra tag og vejarealer samt p-pladser, indeholder en række stoffer, der kan påvirke den økologiske tilstand i recipienten, eller blive akkumuleret i jorden, hvor der sker infiltration.

Især stofindholdet i overfladevand fra trafikbelastede arealer kan indeholde betydelige forureningskomponenter. Stofindholdet i vejvand kan variere meget og vil afhænge af bl.a. trafikbelastning, trafiktype, spild og uheld, atmosfærisk nedfald og nedbørsfrekvens (Miljøstyrelsen 1992).

De væsentligste forureningskomponenter i overfladevand er:

- Suspenderet stof
- Organisk materiale
- Kvælstof og fosfor
- Tungmetaller
- Ukrudtsbekæmpelsesmidler
- Andre miljøfremmede stoffer, f.eks. PAH'er, MTBE mv.
- Vejsalt eller andet glatførebekæmpelsesmiddel

[...]

Ved at etablere et vådt bassin opnås der ligeledes en delvis rensning af overfladevand i forhold til de tidligere nævnte stoffer i vejvandet (Benzen 2008, Miljøstyrelsen 1992). Ud fra erfaringsværdier på koncentrationer og renseeffekt af våde bassiner (Københavns Kommune, 2010), samt estimatet på de tilladte vandmængder til åen, kan stofbelastningen på Landbækken estimeres - se tabel 8.2.

Estimatet over stofmængder er lavet dels som "worst case", dvs. uden LAR, hvor det er forudsat at alt overfladevand ledes til rensning i regnvandsbassin, og dels med indarbejdelse af de LAR-effekter og mængder, der fremgår af tabel 8.1.

Det er ikke er fastlagt, i hvilket omfang der vil blive brugt LAR ved hospitalet, men det ses af tabel 8.2 at LAR-effekter kan reducere stofmængderne betydeligt, og dermed belastningen af nær og fjernrecipient.

Stof	Vejvand*	Tagvand	Renseeffekt	Recipientbelastning uden LAR	Recipientbelastning med LAR**
Overflade vand	132.500 m ³	102.000 m ³	-	234.500 m ³	102.000 m ³
Bly	70 µg/l	0,33 µg/l	95 %	467 g	233 g
Cadmium	0,73 µg/l	0,0009 µg/l	95 %	5 g	2 g
Krom	16 µg/l	0,33 µg/l	64 %	778 g	387 g
Kobber	160 µg/l	12 µg/l	93 %	1.575 g	774 g
Kviksølv	0,079 µg/l	< det. græn.	>95 %	<0,5 g	<0,3 g
Nikkel	19 µg/l	0,86 µg/l	78 %	575 g	285 g
Zink	370 µg/l	191 µg/l	89 %	7.546 g	3.442 g

PAH	5,1 µg/l	0,13 µg/l	77 %	160 g	79 g
SS	130 mg/l	6,2 mg/l	77 %	4.128 kg	2.041 kg
Total P	0,64 mg/l	0,1 mg/l	63 %	35 kg	17 kg
Total N	5,5 mg/l	1,7 mg/l	24 %	687 kg	323 kg
COD	140 mg/l	12,3 mg/l	79 %	4.172 kg	2.046 kg

* Flere stoffkoncentrationer fra kilderapporten, særligt for bly og kobber, er væsentligt højere end oplysninger fra andre kilder, eksempelvis fra vejdirektoratet.

** Estimat baseret på LAR-tiltag og -effekter som fremgår af tabel 15.3.

8.5 Overvågning

Krav vedrørende kontrol, udtagning af analyser m.m. vil blive fastlagt i den tilslutningstilladelse, der skal udarbejdes for projektet.

Der bliver i henhold til handleplaner og målsætningsopfyldelse i Landbækken udarbejdet et overvågningsprogram, som indeholder DVFI opstrøms og nedstrøms projekt-området, samt eventuelt en station med vandstandsmålere.

8.6 Manglende viden

Der er usikkerhed omkring det faktiske nedsivningspotentiale i området. Der mangler viden omkring langtidseffekterne ved afledning af vejvand til vandløb/recipient.

Fordelingen af grønne tage og "ikke-grønne" tage i det nye Universitetshospitalsområde er ukendt.

Der er ikke gennemført en detailprojektering af regnvandsbassinet. I forbindelse med dimensioneringen skal der gennemføres en risikovurdering for en 100 års regn. I lokalplanen er der reserveret areal til etablering af regnvandsbassiner, som er tilstrækkeligt til at sikre det fornødne bassinvolumen."

Aalborg Kommune meddelte den 26. marts 2020 tilladelse til midlertidig udledning af overfladevand fra arealer ved Nyt Aalborg Universitetshospital via regnvandsbassin til Toppentuebækken, del af Romdrup å vandsystem.

2.2 De påklagede afgørelser

2.2.1 Afgørelse efter miljøvurderingsloven

Aalborg Kommune har den 11. marts 2022 i medfør af miljøvurderingslovens § 21 truffet afgørelse om, at etablering af udledning af overfladevand fra Nyt Aalborg Universitetshospital til Landbækken via regnvandsbassin på matr.nr. [Matrikelnummer1], på [Adresse1], ikke er omfattet af krav om miljøvurdering og § 25-tilladelse.

Aalborg Kommune har i afgørelsen henvist til, at der i miljørapportens afsnit 8 er foretaget en miljøvurdering af nedsivning og udledning af overfladevand, men at det i afsnit 2.5 bemærkes, at der ikke var lavet en detailprojektering af regnvandsbassinerne og en risikovurdering for en 100-års regnhændelse med overløb til Toppentuebækken. Vurderingen skal forholde sig til risikoen for, at det afledte vand medfører oversvømmelse af de tilstødende boligarealer på den nordlige side af [Vej1].

Aalborg Kommune har derfor fået udarbejdet en risikovurdering af Toppentuebækken og omkringliggende arealer, der viser, at vandspejlet i bækken ved en 100-års regnhændelse vil stige 4 cm som følge af skybrudsvandet fra Ny Aalborg Universitetshospitals opland. I forhold til det nuværende opland vurderes der derfor kun at være en marginal påvirkning af regnvandsafledningen fra det pågældende kloakopland, og at udledningen ikke vil medføre øget risiko for oversvømmelse af boligområdet.

På den baggrund har Aalborg Kommune vurderet, at det ikke ville være proportionalt at kræve, at skybrudsvand ikke må afledes til Toppentuebækken. En løsning med afledning af overfladevand op til en 100-års regnhændelse til Landbækken vil ifølge kommunen kræve betydelige omkostninger, og denne løsning vil skabe oversvømmelser i området, der udledes til.

Aalborg Kommune har i afgørelsen lagt til grund, at udledning af overfladevand er omfattet af miljøvurderingslovens regler om screening, idet anlæggene bruges til opstuvning og rensning af vand. Kommunen har herefter på baggrund af screeningen vurderet, at det ansøgte projekt ikke kan forventes at få væsentlige indvirkninger på miljøet, og at det derfor ikke er omfattet af krav om miljøvurdering og § 25-tilladelse.

2.2.2 Afgørelser efter miljøbeskyttelsesloven

Aalborg Kommune har samtidig i medfør af miljøbeskyttelseslovens § 28, stk. 1, truffet afgørelse om vilkårsændring til midlertidig tilladelse til udledning af overfladevand fra Nyt Aalborg Universitetshospital til Toppentuebækken via regnvandsbassin på matr.nr. [Matrikelnummer1], på [Adresse1].

Af afgørelsen fremgår, at den midlertidige udledningstilladelse forlænges til den 30. april 2023, og at baggrunden for forlængelsen er, at det udløbsarrangement, som skal lede overfladevandet til Landbækken, endnu ikke er etableret.

Aalborg Kommune har desuden i medfør af miljøbeskyttelseslovens § 28, stk. 1, meddelt tilladelse til udledning af overfladevand fra Nyt Aalborg Universitetshospital til Landbækken via regnvandsbassin på matr.nr. [Matrikelnummer1], på [Adresse1].

Overfladevandet udledes til privat grøft med udløb til Landbækken, del af Romdrup Å vandsystem, der har udløb i Limfjorden.

Af tilladelsens vilkår 3 fremgår det, at udledningen ikke må være til hinder for, at målsætningen kan opfyldes for vandområdet (eller nedstrøms vandområde), der modtager overfladevandet.

Tilladelsen indeholder i afsnit 4.4. en beskrivelse af vandområderne, hvoraf det fremgår, at udledningen af overfladevand fra U0.4.45 sker til grøft med tilløb til Landbækken, som i Vandområdeplan, Vanddistrikt 1.2 – Jylland og Fyn er målsat til god økologisk tilstand, og at der ikke er målopfyldelse.

Det fremgår af tilladelsen, at bedste tilgængelige teknik for separate regnvandsudløb er våde bassiner, og at der er stillet krav om, at "Faktablad for dimensionering våde regnvandsbassiner" skal overholdes.

På baggrund af sagens oplysninger og de stillede vilkår i tilladelsen har Aalborg Kommune vurderet, at udledningerne ikke vil være til hinder for, at målsætningen for Landbækken kan overholdes.

2.3 Natur- og planforhold

Det fremgår af bilag 1 til miljømålsbekendtgørelsen,^[6] jf. bekendtgørelsens § 3, nr. 1, at Landbækken på strækningen o8932_a, er målsat til god økologisk og kemisk tilstand.

På tidspunktet for meddelelse af tilladelsen til udledning udgjorde udkast^[7] til vandområdeplanerne for 2021-2027 administrationsgrundlaget.

Udkast til tilstandsvurderingen af vandområderne fremgår af MiljøGIS for høring af vandområdeplanerne for 2021-2027.^[8]

Vandområdeplanerne for 2021-2027 blev den 15. juni 2023 offentliggjort.^[9]

Den konkrete tilstandsvurdering af vandområderne fremgår af MiljøGIS for vandområdeplanerne for 2021-2027.^[10] Baggrundsdata for Miljøstyrelsens vurdering kan tillige tilgås via vandplandata.dk.

Det fremgår af MiljøGIS for offentliggørelse af vandområdeplaner 2021-2027,^[11] at Landbækken på strækningen o8932_a er i dårlig økologisk tilstand for så vidt angår kvalitetselementet fisk, og at tilstanden for kvalitetselementet for nationalt specifikke stoffer er ikke-god, idet miljøkvalitetskravet for methylnaphthalener i sediment og zink i vand er overskredet. Tilstanden for kvalitetselementerne smådyr og planter på strækningen er moderat, mens tilstanden for kvalitetselementet alger er god. Den kemiske tilstand på strækningen er god.

Endvidere fremgår det af MiljøGIS for høring af genbesøg af vandområdeplaner 2021-2027,^[12] at Landbækken på strækningen o8932_a fortsat er i dårlig økologisk tilstand for så vidt angår kvalitetselementet fisk, og at tilstanden for kvalitetselementet for nationalt specifikke stoffer ligeledes fortsat er ikke-god. Det fremgår desuden, at den kemiske tilstand på strækningen nu er ikke-god. Det fremgår af Vandplandata for genbesøg i 2024 af vandområdeplanerne,^[13] at den ikke-gode tilstand for nationalt specifikke stoffer fortsat skyldes et for højt indhold af zink i vand og nu tillige chrom i sediment. Hertil fremgår det, at den ikke-gode kemiske tilstand skyldes et for højt indhold af benz(a)pyren i sediment.

2.4 Klagens indhold

Klager har anført, at der skal stilles mere konkrete vilkår for at sikre, at bassin 1 ikke giver anledning til forhøjet grundvandsstand på klagers ejendom. Ifølge klager er det ikke tilstrækkeligt, at bassinet etableres med tæt membran. Der bør stilles vilkår om, at bassinet skal etableres med en lavere bund. Hertil er vilkår 17

for ubestemt og bør suppleres med mere konkrete krav om fx tæt membran op til en højere kote. Desuden burde der ifølge klager være stillet et konkret vilkår om etablering af cykelsti med drænløsning, hvis det er en forudsætning for projektet.

Klager har desuden anført, at der skal stilles vilkår, som sikrer, at klagers arealer kan afvandes mod øst uanset etablering af bassin 1. Ifølge klager indebærer etablering af bassin og cykelsti, at der spærres for afledning af vand i overfladen fra klagers ejendom og mod øst, hvilket kræver tilladelse efter vandløbslovens § 6.

Videre har klager anført, at udledning via grøften langs klagers mark forudsætter en medbenyttertiladelse, jf. vandløbslovens § 63. En sådan tilladelse foreligger ikke, hvilket må være en forudsætning for at meddele udledningstilladelse. Det er desuden klagers opfattelse, at der slet ikke bør gives medbenyttertiladelse, idet udledningen i stedet bør ske gennem trykledning direkte til Landbækken, således som der også oprindeligt var lagt op til. Hvis der alligevel meddeles en medbenyttertiladelse, bør Region Nordjylland ifølge klager overtage vedligeholdelsen af grøften.

Herudover har klager anført, at der mangler en vurdering af udledningens betydning for de hydrauliske forhold i grøften og risikoen for oversvømmelse af de tilstødende marker. Klager har henvist til, at der er tale om en betydelig vandmængde set i forhold til grøftens nuværende vandføring.

Klager har endvidere anført, at udledningstilladelsen er meddelt i strid med indsatsbekendtgørelsens § 8, stk. 3, og at der mangler en tilstrækkelig begrundelse for, at udledningen ikke vil skade vandområderne eller hindre målopfyldelse. Ifølge klager er det ikke tilstrækkeligt, at Aalborg Kommune har stillet vilkår 3 om, at udledningen ikke må hindre målopfyldelse, da det ikke er i overensstemmelse med indsatsbekendtgørelsen eller vandrammedirektivet, at opgaven videregives til den, der driver spildevandsanlægget. Klager har desuden bemærket, at det forhold, at der i overensstemmelse med miljøbeskyttelseslovens § 3 er stillet krav om BAT i form af forsinkelsesbassin udført efter "Faktablad om dimensionering af våde regnvandsbassiner" ikke fritager kommunen fra at foretage en konkret vurdering af, om de stillede krav er tilstrækkelige til, at udledningen ikke forringer eller hindrer målopfyldelse af vandområderne.

Endelig har klager anført, at udledningstilladelsen er meddelt i strid med miljøvurderingsloven. Ifølge klager er det uklart om spildevandsanlægget allerede har været undergivet en VVM-proces i forbindelse med VVM for selve hospitalet. Hertil har klager bemærket, at hvis der er forhold af miljømæssig betydning vedrørende spildevandsanlægget, som ikke har indgået i den oprindelige VVM, så er det ikke tilstrækkeligt at lave formløse efterfølgende vurderinger. Det må derimod være et krav, at der gennemføres en egentlig screening, jf. miljøvurderingslovens § 21.

2.5 Aalborg Kommunes bemærkninger til klagen

Aalborg Kommune har den 3. maj og 28. juni 2022, den 27. april 2023 og den 28. april 2025 fremsendt bemærkninger til klagen.

For så vidt angår indsatsbekendtgørelsens § 8, stk. 3, har Aalborg Kommune bemærket, at der i VVM-redegørelsens kapitel 8 er lavet et estimat over den stofbelastning, som projektet vil medføre. Kommunen har i den forbindelse bemærket, at da benyttelsen af området ændres fra overvejende landbrugsdrift til et befæstet "byområde" vil der ifølge kommunen ske en reduktion af kvælstofudledningen.

Aalborg Kommune har desuden oplyst, at kommunen efterfølgende har meddelt vilkårsændringer i form af forlængelser af udledningstilladelserne for Nyt Aalborg Universitetshospital.

3. Miljø- og Fødevareklagenævnets bemærkninger og afgørelse

3.1 Miljø- og Fødevareklagenævnets prøvelse

Det fremgår af § 11, stk. 1, 1. pkt., i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, at nævnet kan begrænse sin prøvelse af en afgørelse til de forhold, der er klaget over.

Det følger endvidere af § 11, stk. 2, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, at nævnet kan begrænse sin prøvelse til de væsentligste forhold.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har i denne klagesag fundet anledning til at behandle følgende forhold:

1. Aalborg Kommunes screeningsafgørelse i forhold til vurderingen af projektets påvirkning af Landbækken
2. Aalborg Kommunes afgørelse efter miljøbeskyttelsesloven

Miljø- og Fødevareklagenævnet har ikke taget stilling til sagens øvrige klagepunkter, jf. herved § 11 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet. Nævnet har dog fundet anledning til at anføre en række forhold, som Aalborg Kommune vil skulle tage i betragtning i forbindelse med en fornyet behandling af sagen, se nærmere i afsnit 3.3.

3.2 Miljø- og Fødevareklagenævnets bemærkninger

3.2.1 Ad 1) Aalborg Kommunes screeningsafgørelse i forhold til vurderingen af projektets påvirkning af Landbækken

Efter miljøvurderingslovens § 49, stk. 1, kan Miljø- og Fødevareklagenævnet behandle klager over screeningsafgørelser efter lovens § 21, for så vidt angår retlige spørgsmål, klager over § 25-tilladelser samt klager over tilsynsafgørelser efter § 46.

Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af retlige spørgsmål omfatter alle spørgsmål om lovligheden eller gyldigheden af trufne afgørelser, herunder fortolkning eller forståelse af lovbestemmelser samt overholdelse af almindelige forvaltningsretlige regler og retsgrundsætninger om f.eks. saglige hensyn, lighed, proportionalitet, habilitet og krav til begrundelse og sagens oplysning.

Klager over retlige spørgsmål skal ses i modsætning til klager over skønsmæssige spørgsmål, som omfatter myndighedernes konkrete vurdering og afvejning af hensyn ved behandling af en sag om miljøvurdering af et konkret projekt. Miljø- og Fødevareklagenævnet kan dermed ikke tage stilling til, om en lovlig afgørelse er hensigtsmæssig eller rimelig i forhold til f.eks. omboendes interesser.

Endvidere fastlægger miljøvurderingsloven ikke i sig selv grænser for, hvad myndighederne kan beslutte af politiske, økonomiske eller andre grunde, men stiller alene krav til grundlaget for beslutningerne og til procedurerne herfor.

Det følger af miljøvurderingslovens § 15, stk. 1, at projekter, der på grund af deres art, dimensioner eller placering kan forventes at få væsentlige indvirkninger på miljøet, ikke må påbegyndes, før myndigheden skriftligt har meddelt tilladelse til at påbegynde projektet efter en miljøvurdering af projektets indvirkning på miljøet.

Projekter omfattet af miljøvurderingslovens bilag 1 er altid omfattet af krav om tilladelse med tilhørende miljøvurdering, før de må påbegyndes, jf. § 15, stk. 1, nr. 1.

Projekter omfattet af miljøvurderingslovens bilag 2 er omfattet af krav om miljøvurdering og tilladelse, når der er truffet afgørelse efter lovens § 21 (screeningsafgørelse) om, at det konkrete projekt kan forventes at få væsentlige indvirkninger på miljøet, jf. § 15, stk. 1, nr. 2.

Det følger af miljøvurderingslovens § 21, at myndigheden på grundlag af bygherrens ansøgning skal foretage en vurdering af og træffe afgørelse om, hvorvidt et projekt omfattet af lovens bilag 2 på grund af dets art, dimensioner eller placering er omfattet af krav om miljøvurdering og tilladelse. Ved vurderingen skal myndigheden tage hensyn til kriterierne i lovens bilag 6, herunder projektets karakteristika, placering og herved naturressourcens (herunder vand) relative kvalitet i området og områder, hvor det ikke er lykkedes at opfylde de miljøkvalitetsnormer, der er fastsat i EU-lovgivningen, samt arten og kendetegn ved den potentielle indvirkning på miljøet. Afgørelsen skal endvidere tage hensyn til resultaterne af foreløbig kontrol eller vurderinger af indvirkningen på miljøet, der er foretaget i medfør af EU-lovgivningen.

Grundlaget for screeningen er bygherrens oplysninger, allerede foreliggende viden og almene erfaringer om det pågældende sagsområde.^[14] En screening anses for at være en foreløbig vurdering af det ansøgte projekt, og en screeningsafgørelse skal kunne træffes ret hurtigt.^[15] Det indebærer, at der må accepteres et vist spillerum for vurderingen. Er der behov for mere indgående undersøgelser for at foretage den nødvendige vurdering, taler det for miljøvurderingspligt.

En screeningsafgørelse er ikke en tilladelse eller en godkendelse, men en forudsætning for at det anmeldte projekt lovligt kan påbegyndes, og den erstatter derfor ikke en eventuel byggetilladelse, miljøgodkendelse eller anden tilladelse, der giver ansøger ret til at påbegynde projektet.

Det ansøgte projekt omfatter udledning af overfladevand til Landbækken. Aalborg Kommune har i den påklagede afgørelse lagt til grund, at det ansøgte projekt er omfattet af miljøvurderingslovens regler om screening, idet de omhandlede anlæg bruges til opstuvning og rensning af vand.

Miljø- og Fødevareklagenævnet finder, at det ansøgte projekt er omfattet af miljøvurderingslovens bilag 2, punkt 13 a, om ændringer eller udvidelser af projekter i bilag 1 eller nærværende bilag, som allerede er godkendt, er udført eller er ved at blive udført, når de kan have væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet (ændring eller udvidelse, som ikke er omfattet af bilag 1), da projektet omfatter en ændring af udledningen af overfladevand fra et eksisterende regnvandsbassin.

Det fremgår af vandrammedirektivets artikel 4, stk. 1, litra a, nr. i, at medlemsstaterne skal iværksætte de nødvendige foranstaltninger med henblik på at forebygge forringelse af tilstanden for alle overfladevandområder.

Vandrammedirektivets bestemmelser er bl.a. implementeret i lov om vandplanlægning.^[16] Med hjemmel i denne lov er det i indsatsbekendtgørelsens § 8, stk. 3,^[17] fastsat, at myndigheden kun kan træffe afgørelse, der indebærer en direkte eller indirekte påvirkning af et overfladevandområde, hvor miljømålet ikke er opfyldt, hvis afgørelsen ikke medfører en forringelse af overfladevandområdet tilstand og ikke hindrer opfyldelse af det fastlagte miljømål, herunder gennem de i indsatsprogrammets fastlagte foranstaltninger.

Miljø- og Fødevareklagenævnet konstaterer, at Landbækken på strækningen o8932_a, er målsat til god økologisk og kemisk tilstand, men at der ikke er målopfyldelse i forhold til hverken den økologiske eller kemiske tilstand. Ifølge vandplandata er miljøkvalitetskravet således overskredet for både benz(a)pyren, chrom og zink. Aalborg Kommune har vurderet, at udledningerne ikke vil være til hinder for, at målsætningen for Landbækken kan overholdes.

Miljø- og Fødevareklagenævnet finder, at Aalborg Kommune i forbindelse med screeningsafgørelsen ikke har foretaget en tilstrækkelig vurdering af projektets påvirkning af Landbækken og vandløbets miljømål. Screeningsafgørelsen lider derfor af en væsentlig retlig mangel.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har ved vurderingen lagt vægt på, at Aalborg Kommune ikke har foretaget en konkret vurdering af, hvilken betydning udledningen af overfladevand vil have for Landbækken og dens

kvalitetselementer. Nævnet bemærker desuden, at kommunen ved sin afgørelse efter miljøvurderingslovens § 21 bl.a. skal tage hensyn til naturressourcens (herunder vand) relative kvalitet i området og områder, hvor det ikke er lykkedes at opfylde de miljøkvalitetsnormer, der er fastsat i EU-lovgivningen.

3.2.2 Ad 2) Aalborg Kommunes afgørelse efter miljøbeskyttelsesloven

Det følger af miljøbeskyttelseslovens § 27, stk. 1, at stoffer, der kan forurene vandet, ikke må tilføres vandløb, søer eller havet, ligesom sådanne stoffer ikke må oplægges således, at der er fare for, at vandet forurenes. Der kan dog efter lovens § 28 gives tilladelse til, at spildevand tilføres vandløb, søer eller havet.

Vandrammedirektivet^[18] opstiller og fastlægger rammer for planlægning og gennemførelse af tiltag og overvågning af vandmiljøet i EU's medlemsstater. Vandrammedirektivets bestemmelser er i dansk lovgivning bl.a. implementeret i indsatsbekendtgørelsen.^[19]

Det følger af indsatsbekendtgørelsens § 8, stk. 3, at myndigheden kun kan træffe afgørelse, der indebærer en direkte eller indirekte påvirkning af et overfladevandområde eller en grundvandsforekomst, hvor miljømålet ikke er opfyldt, hvis afgørelsen ikke vil kunne medføre en forringelse af overfladevandområdet eller grundvandsforekomstens tilstand, og ikke vil kunne hindre opfyldelse af det fastlagte miljømål, herunder gennem de i indsatsprogrammet fastlagte foranstaltninger.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet finder, at Aalborg Kommune ikke i tilstrækkelig grad har sikret, at der i tilladelsen er fastsat vilkår, der sikrer, at udledningen ikke vil kunne medføre en forringelse af tilstanden eller hindre opfyldelse af det fastlagte miljømål for Landbækken. Nævnet har herved lagt vægt på, at kommunen i det væsentlige har henholdt sig til, at der er stillet vilkår om rensning af det udledte overfladevand via regnvandsbassin, der er dimensioneret i overensstemmelse med BAT, men at kommunen ikke har forholdt sig til, om der skal stilles strengere vilkår i tilladelsen for at nedbringe den forventede koncentration af forurenende stoffer til et acceptabelt niveau. Nævnet bemærker i den forbindelse, at overfladevandet må forventes at indeholde en række miljøfremmede stoffer, og at miljøkvalitetskravet i Landbækken i forvejen er overskredet for benz(a)pyren samt chrom og zink.

På baggrund af ovenstående finder Miljø- og Fødevareklagenævnet, at Aalborg Kommunes afgørelse af 11. marts 2022 lider af en væsentlig retlig mangel, hvorfor nævnet ophæver afgørelsen og hjemviser sagen til fornyet behandling. Kommunen skal ved den fornyede behandling af sagen foretage en nærmere vurdering af betydningen af indholdet af miljøfarlige forurenende stoffer i det udledte overfladevand i forhold til påvirkningen af Landbækken med henblik på at sikre, at udledningen ikke vil kunne medføre en forringelse af tilstanden eller hindre opfyldelse af det fastlagte miljømål for Landbækken.

3.3 Miljø- og Fødevareklagenævnets øvrige bemærkninger

3.3.1 Bilag IV-arter

Miljø- og Fødevareklagenævnet konstaterer, at det fremgår af VVM-redegørelsen, at der kan være egnede yngle- og/eller rasteområder for bilag IV-arterne stor vandsalamander og spidssnudet frø i området.

Miljø- og Fødevareklagenævnet konstaterer desuden, at den påklagede afgørelse ikke indeholder en vurdering efter habitatbekendtgørelsens § 10, stk. 1,^[20] i forhold til det ansøgte projekt. Nævnet bemærker, at Aalborg Kommune ved den fornyede behandling af sagen skal foretage en vurdering af, om projektet kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i habitatdirektivets bilag IV eller ødelægge de plantearter, som er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra b) i alle livsstadier, og at denne vurdering skal fremgå af kommunens nye afgørelse, jf. habitatbekendtgørelsens § 10, stk. 1 og stk. 2.

3.4 Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse

Miljø- og Fødevareklagenævnet ophæver Aalborg Kommunes afgørelse af 11. marts 2022 om, at udledning af overfladevand fra Nyt Aalborg Universitetshospital til Landbækken via regnvandsbassin på matr.nr. [Matrikelnummer1], på [Adresse1], ikke er omfattet af krav om miljøvurdering og § 25-tilladelse, og hjemviser sagen til fornyet behandling i Aalborg Kommune.

Miljø- og Fødevareklagenævnet ophæver desuden Aalborg Kommunes afgørelse af 11. marts 2022 om tilladelse til udledning af overfladevand fra Nyt Aalborg

Universitetshospital til Landbækken via regnvandsbassin på matr.nr. [Matrikelnummer1], på [Adresse1], og hjemviser sagen til fornyet behandling i Aalborg Kommune.

[1] Lovbekendtgørelse nr. 4 af 3. januar 2023 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

[2] Lovbekendtgørelse nr. 1093 af 11. oktober 2024 om miljøbeskyttelse.

[3] Lov nr. 1715 af 27. december 2016 om Miljø- og Fødevareklagenævnet som senest ændret ved lov nr. 640 af 11. juni 2024 om ændring af lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet mv.

[4] Bekendtgørelse nr. 132 af 30. januar 2017 om gebyr for indbringelse af klager for Miljø- og Fødevareklagenævnet mv.

[5] Bekendtgørelse nr. 797 af 13. juni 2023 om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter.

[6] Bekendtgørelse nr. 819 af 15. juni 2023 om miljømål for overfladevandområder og grundvandsforekomster.

[7] Vandområdeplanerne for tredje planperiode (2021-2027) var i offentlig høring fra den 22. december 2021 til den 22. juni 2022.

[8] Link hertil: <https://miljoegis.mim.dk/spatialmap?profile=vandrammedirektiv3hoering2021>.

[9] Den 15. juni 2023 offentliggjorde Miljøministeriet vandområdeplanerne for tredje planperiode (2021-2027). Se herom på Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø's hjemmeside – link hertil: <https://sgavmst.dk/vandmiljoe/vandomraadeplaner/overblik-vandomraadeplanerne-2021-2027/vandomraadeplanerne-2021-2027>.

[10] Link hertil: <https://miljoegis.mim.dk/spatialmap?profile=vandrammedirektiv3-2022>.

[11] Se link til Miljøgis for offentliggørelse af vandområdeplaner: <https://miljoegis.mim.dk/spatialmap?profile=vandrammedirektiv3-2022>.

[12] Se link til MiljøGIS for høring af genbesøg af vandområdeplaner:
<https://miljoegis.mim.dk/spatialmap?profile=vandrammedirektiv3genbesoeg2024>.

[13] Link til Vandplandata for genbesøg af vandområdeplanerne i 2024:
<https://vandplandata.dk/vp3genbesoeg2024/vandomraade>.

[14] Forslag nr. 147 til Lov om miljøvurderings af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM) som fremsat den 3. marts 2016, de specielle bemærkninger til § 22.

[15] Vejledning nr. 9093 af 21. februar 2024 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM), Konkrete projekter, afsnit 4.5.3. Screeningsafgørelsen.

[16] Lovbekendtgørelse nr. 126 af 26. januar 2017 om lov om vandplanlægning.

[17] Lovbekendtgørelse nr. 797 af 21. juni 2023 om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter.

[18] Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/60/EF af 23. oktober 2000 om fastlæggelse af en ramme for Fællesskabets vandpolitiske foranstaltninger.

[19] Bekendtgørelse nr. 797 af 13. juni 2023 om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter.

[20] Bekendtgørelse nr. 1098 af 21. august 2023 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Lovområder:

Miljøbeskyttelsesloven

Miljøvurdering af konkrete projekter